

Η ΜΑΓΕΙΑ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ

ΤΙ ΕΙΝΕ Η ΩΜΟΡΦΙΑ

Ένα συναρπαστικό άρθρο του περιφήμου Γάλλου δημοσιογράφου Μωρίς ντε Βαλέφ. 'Η ηλικία της ωμορφιάς. Τι είναι η γοητεία; Η περιπέτεια του νεαρού λόρδου Γκρόσμπυ. Ο γάμος του μίστερ Κάμπελ. Το θέλγητρο της κυρίας ντε Μαιντενόν. Η διαρκής νεότης της Νινόν ντε Λανκλό, κλπ. κλπ.

Η εξωφρενική περιπέτεια ενός φίλου μου, του λόρδου Γκρόσμπυ, όπως θα δήτε πιο κάτω, που αναστάτωσε και διασκέδασε τελευταία το Λονδίνο, μου έδωσε αφορμή να συλλογισθώ πάλι το αιώσιο κι' αλυτο πρόβλημα της ωμορφιάς.

Κατά τη γνώμη μου, δεν υπάρχει ηλικία για τις ωμορφες, ούτε και για τους ωμορφους, αν και για τους άνδρες η ωμορφιά είναι ένα διαφορετικό πράγμα.

Τα νειάτα δεν είναι η θάσις της γοητείας. Θα μπορούσε μάλιστα να πη κανείς πως τις περισσότερες έρωτικές επιτυχίες τις έχουν οι άνδρες που πέρασαν τα σαράντα. Λίγο άσχημι στους κροτάφους, κάποια θελκτική ρυτίδα, ένα κουρασμένο και αδιάφορο ύφος και τέλος η πείρα της ζωής και του έρωτος, είναι πράγματα που ενδιαφέρουν σ' άπιστευτο βαθμό τις γυναίκες.

Άλλοίμονο στον ωμορφο άνδρα, που δεν είναι πειά νέος και που προσπαθεί να κρύψει τα χρόνια του με τα καλλυντικά και τις βαφές, όπως κάνουν ή ηλικιωμένες γυναίκες. Θα χάσει άμέσως κάθε λόγο της γοητείας του και θα γίνη γελοίος, όχι μόνο στους νέους, αλλά και στους άνδρες της ηλικίας του. Περιττό να προσθέσω κανείς ότι θα είναι τελείως αδιάφορος στις γυναίκες. Είναι δε προφανές, ότι μια γυναίκα αγαπάει έναν ηλικιωμένο άνδρα για τα χαρίσματά του, για το πνεύμα του ή την πείρα που έχει της ζωής και όχι επειδή «κάνει τον νέο»...

Με τις γυναίκες όμως συμβαίνει το αντίθετο. Η γοητεία μιας γυναίκας συνίσταται ως επί το πλείστον στη δροσιά του σώματός της, στη φλογερή λάμψη των ματιών της, στη σαγηνευτική χαμογέλου της. Όλα αυτά περνούν και χάνονται με τα χρόνια, αλλά ο κανόνας αυτός έχει παραπολλές εξαιρέσεις, γιατί έχουμε περιπτώσεις ώριμων γυναικών που ξετρέλλαναν κυριολεκτικά τους άνδρες, μολοντί είχαν νέες και δροσερές αντιζηλους.

Αυτό, είναι η γοητεία της δύσεως της ζωής και σύμφωνα με τον νόμο των αντιθέσεων, η γοητεία αυτή έχει μια ακατανίκητη επίδραση ειδικώς στους πολλούς νέους, στους εφήβους, που δεν έχουν ακόμα την πείρα του έρωτος. Μια ώριμη γυναίκα που βρίσκεται πειά στη δύση της ωμορφιάς της ξέρει ν' αγαπήσει κι' αγαπάει απελπισμένα, παράφορα. Αντιθέτως, μια νέα, μια πολύ νέα γυναίκα αφήνει να την αγαπούν, να την λατρεύουν αδιάφορα, χωρίς να δίδη μεγάλη προσοχή στο πάθος των ανδρών.

Κι' έρχομαι τώρα στην περιπέτεια του φίλου μου, του Άγγλου λόρδου Γκρόσμπυ που έρωτεύθηκε τρελλά και παντρεύτηκε μια κυρία της αγγλικής αριστοκρατίας τη λαίδη Μάργκαρετ Λέμαν, που δεν θρискόταν πειά στην πρώτη της νεότητά.

Κι' όμως η Λέμαν ήταν περιζήτητη στα κοσμικά σαλόνια. Τα γκρίζα μαλλιά της, η ώριμη ωμορφιά της, το κουρασμένο ύφος της, η πείρα της ζωής, την έκαναν εξαιρετικά σαγηνευτική και επικίνδυνη για τους άνδρες. Ο νεαρός λόρδος Γκρόσμπυ λοιπόν δεν την έρωτεύθηκε μόνο τον όπως τόσοι άλλοι, αλλά και την παντρεύτηκε μια μέρα και έγκατεστάθηκε μαζί της σ' ένα πολυτελές μέγαρο της Ρόσουλαντ Στρήτ.

Ύστερα όμως από λίγον καιρό, η λαίδη Λέμαν Γκρόσμπυ, ο-

ταν έμαθε ότι είχε φθάσει στο Λονδίνο ένας νέος Άμερικανός δόκτωρ, περίφημος στα ζητήματα της αισθητικής χειρουργικής και «μεταμορφώσεως» των γυναικών, έσπευσε άμέσως να τον έπισκεφθή και να τον παρακαλέσει να εφαρμόσει σ' αυτήν όλες τις τελευταίες άμερικανικές μεθόδους των Ίνστιτούτων Καλλο-

νής. Η λαίδη Λέμαν Γκρόσμπυ λοιπόν έμεινε πέντε ολόκληρες ώρες στην κλινική του Άμερικανού γιατρού κι' όταν θγήκε από εκεί μέσα, ήταν κυριολεκτικά άγνωστη. Τα γκρίζα μαλλιά της είχαν πάρει το χρώμα της πλατίνας και το πρόσωπό της που είχε αρκετές ρυτίδες ήταν λείο, άνηρό, γυαλιστερό σαν το πρόσωπο ενός κοριτσιού είκοσι χρόνων. Τα μάτια της ήταν τώρα πιο λοξά, το στόμα πιο μικρό, η μύτη πιο ευθύγραμμη κι' ο λαιμός δροσερός και με τεντωμένο το άλλοτε ρυτιδωμένο δέρμα του.

Ο λόρδος Γκρόσμπυ, μπροστά σ' αυτήν την μεταμόρφωση, άπόμεινε με το στόμα ανοιχτό. Η γυναίκα του ήταν ωμορφη σαν κούκλα, μά είχε χάσει κάθε γοητεία, κάθε θέλγητρο. Η τεχνητή ωμορφιά της ήταν ψυχρή, δίχως καμμία άκτινοβολία, δίχως καμμία μαγνητική επίδραση. Τόσο δε μεγάλη ήταν η άπογοήτευσίς του, ώστε όταν την είδε στο σπίτι, προσποιήθηκε ότι δεν την... γνώρισε της έκανε μια τρομερή σκηνή και διέταξε τον σωφέρ του να την μεταφέρει στο παλιό σπίτι της. Έπειτα, τηλεφώνησε άμέσως του δικηγόρου του και του ζήτησε να φροντίσει για το διαζύγιό του!...

Αυτός τώρα ο νεαρός λόρδος, είμαι της γνώμης πως είχε άπόλυτο δίκιο. Αν ήθελε να έχη μια γυναίκα χωρίς ρυτίδες, θα διάλεγε ένα κορίτσι δεκαέξη χρόνων. Ωστόσο πήρε την ώριμη λαίδη Λέμαν ακριβώς, γιατί ήταν ηλικιωμένη και γιατί είχε έναν προσωπικό χαρακτήρα, μια παράξενη γοητεία με τη σύσμενη κάπως ωμορφιά της.

Η νεότης, λένε οι γιατροί, είναι ζήτημα αδένων κι' ελαστικότητας των ιστών. Όποιος έχει σε καλή κατάσταση αυτά τα δυο πράγματα, είναι νέος.

Νεώτατος, παραδείγματος χάριν, είναι ο μίστερ Κάμπελ από το Έδιμβούργο, που έκανε έσχάτως μια έγχείρησι στα μάτια του, γιατί υπέφερε από καταρράκτη, για να παντρευτή μια κυρία ηλικίας έξηντα χρόνων, που είναι νεαρωτάτη, έν συγκρίσει με τα χρόνια της.

Μά μήπως και ο Μέγας Λουδοβίκος δεν έρωτεύθηκε τρελλά την κυρία ντε Μαιντενόν, που έγινε κατόπιν γυναίκα του και πραγματικά σχεδόν βασίλισσα της Γαλλίας, σε μια ηλικία που δεν είχε πειά τη δροσιά της νεότητος; Περίφημη δε είναι η Νινόν ντε Λανκλό που όσο περισσότερα περνούσαν τα χρόνια, τόσο πιο πολύ γινόταν γοητευτική κι' ακατανίκητη κι' ούτε είχε ανάγκη να κρύψει τις ρυτίδες του λαιμού της, και του προσώπου της, φορώντας πότε μια προσωπίδα, πότε έναν πανύψηλο θελούδινο γιακά, όπως έκανε ή έπίσης περίφημη Ντιάνα ντε Πουατιέ, μά παρουσιαζόταν όπως ήταν και περηφανευόταν ότι ήταν ωμορφη άκόμη και στα έξηντα της χρόνια.

—Μια γυναίκα ωμορφη στα είκοσι χρόνια της δεν είναι τίποτε το αξιοθαύμαστο, έλεγε ή Νινόν. Όταν όμως είναι ωμορφη και στα έξηντα της χρόνια αυτό είναι ή καλύτερη τύχη που [(Συνέχεια στη σελίδα 44),

Της έκανε μια τρομερή σκηνή και διέταξε τον σωφέρ του να την μεταφέρει στο παλιό σπίτι της.

ΤΙ ΕΙΝΕ Η ΩΜΟΡΦΙΑ ;

(Συνέχεια έκ της σελίδος 31)

μπορεί να επιθυμήσει μια γυναίκα.

Τό ίδιο συνέβη και με τη Λουκρητία Βουργιά. "Όταν ήταν πολύ νέα, δεν ένέπνεε μεγάλα πάθη. "Επειτα όμως, όσο περνούσαν τα χρόνια, οί άνδρες την έρωτευόντουσαν με μια τρέλλα που άφηφούσε κι' αυτόν άκόμα τον θάνατο.

Επίσης, βλέπουμε ότι και οί ώριμοι άνδρες, όπως συμβαίνει με τις ώριμες γυναίκες αγαπούν με πάθος μικρά κορίτσια.

Ο "Ιψεν ήταν τρελλά έρωτευμένος με ένα κοριτσάκι δεκατριών χρόνων, με τό όποιο είχε μια τακτική άλληλογραφία.

Τό ρεκόρ δέ άνήκε στην πασίγνωστη Βεατρίκη που την έρωτεύθηκε ο Δάντης σέ ηλικία έννέα χρόνων.

Αντιθέτως, ή "Ιωσηφίνα ντε Μπωαρναί, ήταν άρκετά ώριμη, όταν την έρωτεύθηκε ο Ναπολέων και, μά την αλήθεια, δεν ήταν διόλου ώμορφη, άφου άλλωστε όλος ο κόσμος στην αύλή την έλεγε «νόστιμη άσκημη»!...

Κι' ώστόσο, μόνον αυτήν αγάπησε παράφορα ο Ναπολέων, μόνο σ' αυτήν έγραφε φλογερά έρωτικά γράμματα, μόνο αυτήν συλλογιζόταν στίς έκστρατείες του και στίς μάχες...

Η περηφημότερη όμως γόησσα είνε αναμφισβητήτως ή Μεγάλη Αικατερίνη της Ρωσίας, που διατηρούσε την επικίνδυνη γοητεία της κι' όταν άκόμα είχε περάσει τη δεύτερη νεότητα. Χωρίς δέ να είμαστε υποχρεωμένοι να πηγαίνουμε μακριά, μπορούμε ν' αναφέρουμε και τη διάσημο Γαλλίδα συγγραφέα Ζυπ, μια γηραιά άριστοκράτισσα, που έλάμβανε φλογερά γράμματα από ένα σωρό εφήβους και νέους.

—Δέν υπάρχει λοιπόν ηλικία για τις ώμορφες και για αυτό άκριβώς, όπως αναφέρει ο "Αγγλος έξερευνητής Ε. Πήρσον, που μόλις γύρισε από τον Πόλο, ή μίς Χίρτελαντ, μια «ώραία» Λαπωνίς, που έκλεισε έδω και λίγες ήμέρες τά έκατό χρόνια της, καθεται κάθε ήμέρα που έχει ήλιο, μπροστά στην καλύβη της, περιμένοντας τον άνδρα που θά την αγαπήσει και θά την παντρευτεί.

—Αυτήν την έλπίδα, λέει ή μίς Χίρτελαντ, έμεις ή γυναίκες την έγκαταλείπουμε μονάχα, όταν μάς κλείσει ο θάνατος τά μάτια...

Κι' αλήθεια ή παράξενη αυτή Λαπωνίς δεν έχει άδικο.

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΤΡΕΛΛΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

(Συνέχεια έκ της σελίδος 12)

άρκετά δυνατό, σηκώθηκε και χωρίς καν να πάη για να πη ένα «χαίρε» στον τάφο της Λιλής που τά λουλούδια του ήσαν άκόμα φρέσκα, πήρε τό πρώτο τραίνο για την έπαρχία στην όποία θρискόταν τό άσυλο, όπου μεγάλωνε ή άνάπηρη κόρη της...

Η Ζαμπώ ζή τώρα εκεί κάτω, στην έπαρχία, σ' ένα παληό άρχοντικό, μαζί με τό παιδί της που τό ξαναπήρε απ' τις καλές άδελφές, ή όποιες τό μεγάλωσαν, και μαζί με την πιστή της υπηρέτρια ή όποια την άκολουθήσε εκεί.

Η μικρούλα καχεκτική, δεν είνε καθόλου πιό κουτή από τ' άλλα παιδάκια της ηλικίας της. Είνε τρυφερή και στοργική με μια τρυφερότητα γεμάτη πάθος κι' όρμη για τη μητέρα της που άργά κι' άνέλπιστα, ήρθε να ζεσάνη τό κρύο της καρδιάς της.

Η Ζαμπώ με μια συγκινητική έπιμονή στίς παληές ιδιοτροπίες της, ντύνει σαν τον έαυτό της αυτό τό φτωχό παραμορφωμένο κορμάκι που ή κομψότης τό κάνει άκόμα πιό κωμικό... Ψάχνει νιν μαζί περίπατο στους σιωπηλούς δρόμους της μικρής έπαρχιακής πόλεως. Μαζύ πηγαίνουν στην έκκλησία, μαζί στην έξοχή, μαζί στα θέατρα, όταν κανέναν περαστικό θίασο πιάζει τον «Αρχισιδηρουργό» ή τη «Μινιόν».

Μέσα σέ μια στιγμή, ή Ζαμπώ έγκατέλειψε όλη της την περασμένη ζωή.

Πούλησε τό μέγαρό της στο Πασού, πούλησε τ' άλογά της, πούλησε τά έπιπλά της... και τά χρήματα που εισέπραξε φτάνουν και παραφτάνουν για να έξασφαλίσουν κάθε άνεσι σ' αυτήν κα' στην κόρη της στην τωρινή τους ζωή.

Ασφαλώς δέ ή Ζαμπώ θά ζούσε τώρα τρισευτυχισμένη αν μια συνεχής αγωνία δεν θασάνιζε την μητρική της στοργή: ή κόρη της είνε πολύ λεπτή, έχει δυνατούς πονοκεφάλους και συχνές λιποθυμίες.

Σ' αυτές τις στιγμές, ή φτωχή μητέρα, τρελλή από άνησυχία, επάφρει πάλι τις άγωνίες που γνώρισε κατά την άρρώστεια της Λιλής...

Κι' έχει γίνει ο τρόμος της κ' ή μονομανία της, ή σκέψις μήπως δει καμιά μέρα να σβύνη ή μικρή κι' άθέβαιη φλόγα που θερμαίνει την καρδιά της.

... ..

Ω! πόσο θλιβερό είνε τό μεγάλο έπαρχιακό σπίτι, στο όποιο έχει καταφύγει ή Ζαμπώ, ή παληά τρελλή γυναίκα του έρωτος...

Μαζύ μ' αυτή και την κόρη της, κατοικούν εκεί μέσα ή Τρέλλα κι' ο θάνατος.

Η πρώτη παραμονεύει τη μητέρα κι' ο δεύτερος την κόρη.

ΠΩΣ ΠΕΘΑΝΕ Ο ΠΛΟΣ

(Συνέχεια έκ της σελίδος 13)

από μέρα σέ μέρα, ότι τό χρώμα του γινότανε κίτρινο, ότι δεν είχε πειά όρεξι, ότι ένα τίποτε τον έξερεθίζε... Μια Κυριακή άρνήθηκε να πάη στον κινηματογράφο και πέρασε όλο τό άπόγευμα, άκουμπισμένος στο παράθυρο, χωρίς να λήη λέξι.

Την έπομένη για πρώτη φορά πήγε στο γραφείο του άργά. Έφθασε μάλιστα σέ τέτοιο σημείο ύπηρεσιακής άταξίας την ήμέρα εκείνη, ώστε να καπνίση, κρυμμένος στη σοφίτα. Αφού κάπνισε ένα σιγαρέττο, κάπνισε και δεύτερο, συλλογιζόμενος πάντα τό ίδιο πράγμα: "Όχι, όχι, χίλιες φορές όχι! Δεν θά φορούσε μπλούζα!... Προτιμούσε να ζητιανέψη τό ψωμί του παρά να... έξευτελιστή σ' αυτό τό σημείο...

Και ο Πλός άπελπίστηκε έντελώς...

Έγινε πιό σκυθρωπός άκόμα. Η καθυστερήσεις του στο γραφείο έγιναν πιό συχνές και πιό μεγάλες και χωρίς να γίνει τόσο τολμηρός, ώστε να καπνίση στα φανερά, δεν στενοχωριόταν καθόλου ν' άνεβαινή στη σοφίτα κάθε φορά που του έρχόταν ή όρεξι να στρίψει ένα τσιγαράκι.

Ο άρχαιοφύλαξ πρόσεξε ότι ο υπάλληλός του είχε άρχισει να παραμελή τά καθήκοντά του, μά δεν είπε τίποτε γιατί κι' ο δικός του ζήλος είχε χαλαρώσει. Είχε άλλωστε παντρευτεί τις ήμέρες εκείνες και περνούσε τον μήνα του μέλιτος. Επί πλέον ο ύπολοχαγός Πλός του είχε γίνει τώρα συμπαθητικός. Ήταν μάλιστα περήφανος που είχε ένα καλό υπάλληλο με τόσο κυλό παρυσιαστικό.

Όσο για την κ. Πλός αυτή του κάκου είχε άνοιξει τά μάτια της. Δεν μπόρεσε να δει παρά ένα μόνο πράγμα: "Ότι ο άνδρας της είχε πάρει άσχημο δρόμο.

Και πράγματι, ο ύπολοχαγός Πλός είχε άρχισει να πίνη. Δεν μεθούσε θέβαια μά, αυτός που δεν έπινε ως τότε παρά μόνο γάλα, εύχαριστιόταν τώρα στο άψέντι.

Ένα άπόγευμα, καθώς ο ύπολοχαγός Πλός μετακινούσε μερικές κάσες στα άρχεία, λέρωσε τό σακκάκι του. Και όχι μόνο τό λέρωσε, αλλά και τό έξέσκισε.

Αφήνοντας την κάσσα που κρατούσε καταγής, κύτταξε την καταστροφή, μανιασμένος έναντίον του έαυτού και έναντίον όλων, όταν έξαφνα ο άρχαιοφύλαξ μπήκε μέσα, είδε τό πάθημά του και φώναξε:

—Γιατί διάβολε δεν φοράς μια μπλούζα;

Ο Πλός έγινε κατακόκκινος, κίτρινος και κατόπιν βιολέ. Επί μερικές στιγμές πνιγόταν. Τέλος, ξαναβρίσκοντας τη φωνή του, φώναξε:

—Είμαι υπάλληλος, κύριε... Μάλιστα!... Μά δεν θά γίνω ποτέ χαμάλης!

Και θγήκε έξω, αφήνοντας τον άρχαιοφύλακα, άφωνο από την κατάπληξι του.

Κανείς δεν έμαθε ποτέ πώς ο ύπολοχαγός Πλός ξαναγύρισε εκείνο τό θράδυ στο σπίτι του. Έπεσε άμέσως στο κρεβάτι και την ίδια νύχτα πέθανε. «Δέν έγινε ποτέ γνωστό από τί, έλεγε άργότερα ή γυναίκα του. Δεν είχε τίποτε, έκτός από τό ότι ή δουλειά του γραφείου δεν ταίριαζε στην αξιοπρέπεια του. Μά δεν ήθελε να κάθεται με σταυρωμένα χέρια, αν και θά μπορούσαμε με τη σύνταξί του και με τις οικονομίες μας, να τά θγάλουμε πολύ καλά πέρα... Ήταν, βλέπετε, φιλότιμος άνθρωπος!»

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

(Συνέχεια έκ της σελίδος 41)

άρχισε να γράφη μυθιστορήματα, τά όποια έξέταζαν διάφορα ζητήματα σχετικά με τη θρησκεία, την κοινωνία και την οικογένεια και τά όποια οί δικοί του θεωρούσαν ως επαναστατικά. Πολλοί μάλιστα από τους συγγενείς του — φανατικοί θρησκομανείς — μάλλωσαν από τότε για πάντα μαζί του, γιατί τά μυθιστορήματα ήσαν γι' αυτούς έργα του διαβόλου!

Τελευταία έπιζώσα από τους άδυσώπητους αυτούς συγγενείς του Μπουρζέ, ήταν μια έπαρχιώτισσα πλουσία εξαδέλφη του, της όποιας ήταν ο μοναδικός κληρονόμος. Μά όταν εκείνη πέθανε στα 1905, όχι μόνο δεν άφησε πεντάρα στον μυθιστοριογράφο, αλλά είχε γράψει στην διαθήκη της κι' ένα σωρό αυστηρές μομφές για τον «σατανικό Πώλ», όπως τον έλεγε.

Ο ΜΕΡΛΟΥΣ

(Συνέχεια έκ της σελίδος 24)

Κυττάζει τον μικρό Περρέ και τους δυο Άνναμίτες... Έπειτα γυρίζει άπότομα από την άλλη μεριά κι' από την άλλη τρύπα, κυττάζει τον Βιλλεποντόν, τον Γκάρσια και τον Μακόμπο...

Δέν λέει ούτε λέξι. Μά γελάει σιωπηλά, γελάει με όλους τους τεραστίους ώμους του, γελάει μέσα στα γένηια του, γελάει τόσο, ώστε στο τέλος του συμβαίνει κάτι παράδοξο: ένα δάκρυ, μεγάλο κι' ώραίο, καθαρό και λαμπρό, ένα δάκρυ σ' αλήθεια υπέροχο, κυλάει από τό μοναδικό μάτι και πέφτει στη γκρίζα γενειάδα του...